

Pædagogisk læreplan for JETSMARK BØRNEHAVE 2020

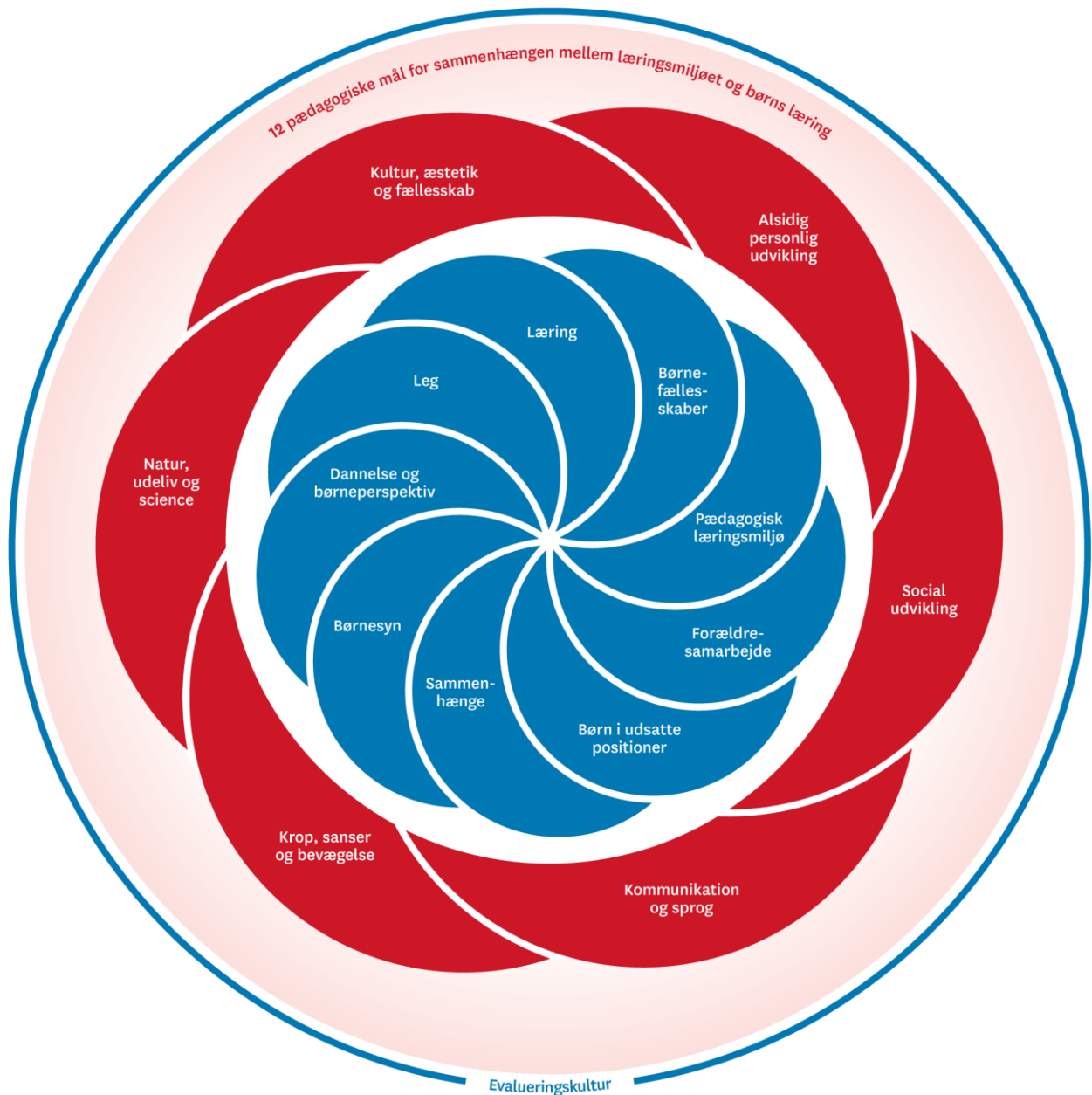
**”FOR AT BEHANDLE BØRN ENS ER VI NØDT TIL AT MØDE DEM
FORSKELLIGT”.**

”HVERT BARN ER UNIKT”

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

Vi er en børnehave beliggende i Kås. Vi er ml. 35-50 børn alt efter hvornår, på året dit barn starter i børnehave.

Vi er et mindre hus, og her kender alle hinanden, både børn og voksne, hvilket vi oplever som en stor styrke. Det betyder, at man som forælder kan aflevere sit barn til én voksen om morgen og afhente hos en anden om eftermiddagen. Den pågældende personale kan man stadig spørge: "har mit barn haft en god dag?".

Vi er et hus, der rent fysisk rummer 3 stuer: Krudtugler, Spilopper og Ugler. Krudtugler og Spilopper er for yngste- og mellemgruppe, og den sidste tid i børnehaven er barnet på Uglestuen.

Vi er et hjertevarmt og traditionsrigt hus, der emmer af lysten til at være sammen med børn og give dem den bedst mulige hverdag. Det gør vi ved at tage udgangspunkt i det enkelte barn, vi vægter læring gennem leg, at de voksne er positive rollemodeller for barnet. Vi styrker det enkelte barn i, at det er helt okay at være lige netop den, du er 😊

Vi er også en børnehave, der har en fantastisk legeplads med masser af plads til motorisk udfoldelse, og små kroge hvor man kan lege uforstyrret. Ydermere

har vi bålplads, et kreativt værksted og et træværksted. Vi har cykeldage, hvor børnene medbringer deres egne cykler + hjelm og cykler rundt på legepladsen.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

---

VORES BØRNESYN:

- Børn skal have medbestemmelse
- Vi skal gribe deres initiativer
- NUZO, understøtte der hvor barnet er i dets udvikling
- Det er okay at lave fejl - Fejl Er Jo Læring
- Børn er individuelle individer, og de udvikler sig forskelligt, det er vi opmærksomme på, og det kommer til udtryk gennem NUZO og ICDP
- Barnet udvikler sig gennem relationer
- Det enkelte barn er unikt, ligeværdigt og indeholder masser af ressourcer
- Vi er rollemodeller, børnene ser hvad vi gør, og gør det efter

VORES DANNELSES- OG BØRNEPERSPEKTIV:

- Dannelse er børns adfærd i det offentlige rum
- Vente på tur
- Lytte til andre
- Børn skal høres og tages alvorligt, deres perspektiv er lige så vigtigt som den voksnes
- At være interesseret i det enkelte barn og det særlige menneske det er
- Respekt for sig selv og andre
- Det er okay at lave fejl

- Dannelse er hvor børn kommer igennem små kriser
- Konfliktåndtering, så alle kommer ud som vindere

VORES SYN PÅ LEG:

- Legegrupper er med til at skabe nysgerrighed børnene imellem
- Vi er bevidste om stuens indretning ift., hvilke lege der inspireres til, og denne kan ændres
- Vi skal pirre barnets nysgerrighed, og barnet skal udfordres til at lege med venner men også danne nye fællesskaber
- De voksne skal hjælpe de børn der har svært ved at lege med at lege, være en rollemodel, foran, ved siden af og bagved.
- Både strukturerede og ikke strukturerede lege, kvaliteten i begge
- Legen er unik i sig selv, den skal prioriteres
- Når børn leger rollelege, er det for at projektere deres virkelighed
- Det er i legen, at børn lærer at lytte til hinanden, og her de udvikler sig
- Gennem leg dannes sociale relationer
- De voksne følger barnets interesse for leg

HAR I BARE LEGET I DAG?

VORES SYN PÅ LÆRING:

- Børn lærer gennem hele dagen, i alle vores læringsmiljøer
- Voksne og børn inspirerer hinanden, og vi kan lære sammen
- De voksne skal være nysgerrige sammen med børnene.
- IT er mange ting, og betyder ikke at man skal sidde passivt med en skærm
- Bøger og dialog herom er læring, dialogisk læsning
- Pædagogen er opmærksom på barnets nærmeste udviklingszone i læring
- Trykke børn har nemmere ved at lytte og lære
- Børn lærer bedst med udgangspunkt i deres interesser
- Læringsstile, forskellige intelligenser, vi er alle forskellige
- Vi lærer gennem kroppen eks. at tælle = hoppe eller at hoppe = at tælle
- Eksperimentere, den voksne stiller åbne spørgsmål

- Vi er opmærksomme på vores formidling til forældrene, så de bliver en aktiv med-spiller i deres barns hverdag. Bl.a. info gennem AULA f.eks. "lige nu har vi øget fokus på forholdsord" – øve hjemme og i bh og inspiration til dette.

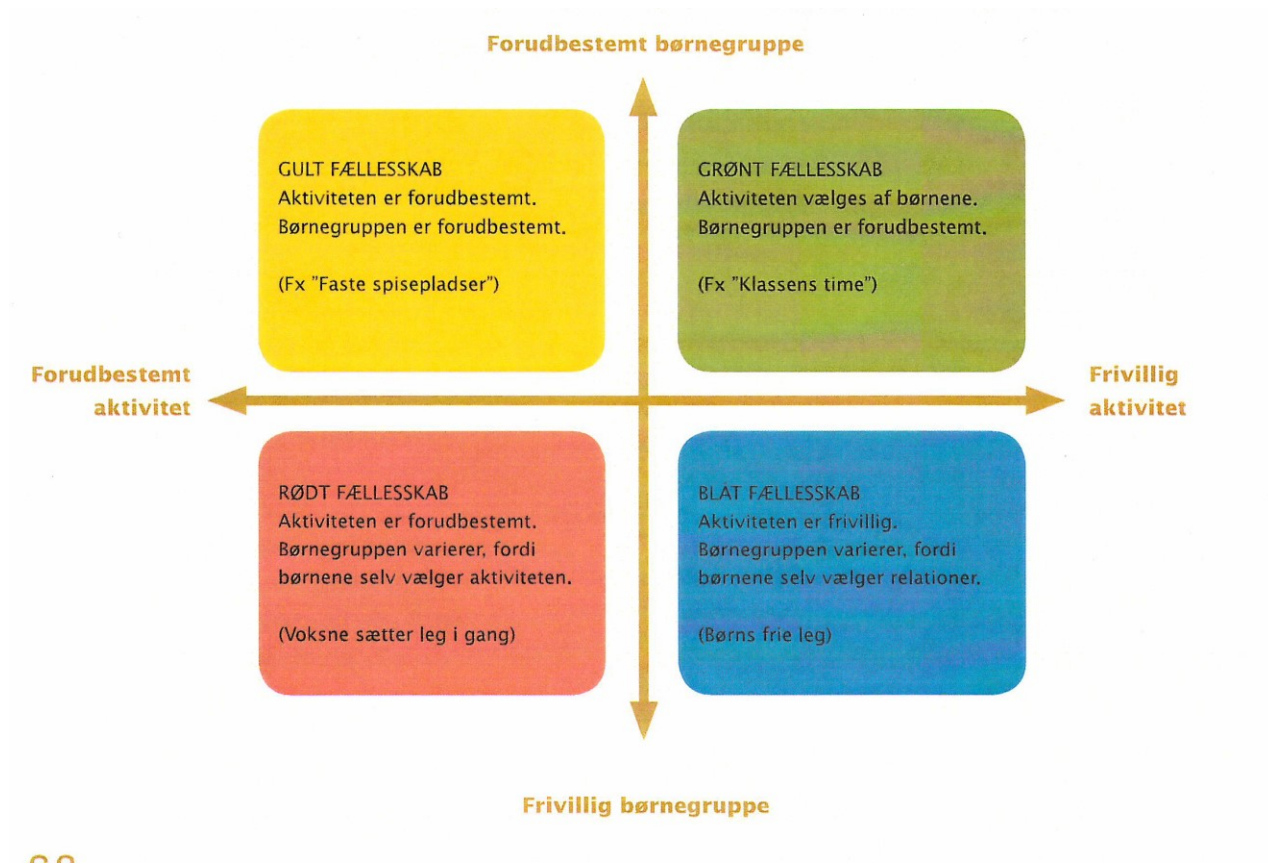
VORES SYN PÅ BØRNEFÆLLESSKABER:

- Vi dyrker og styrker både store og små fællesskaber, der er udvikling og kvalitet i begge
- Styrke deres relationer gennem legegrupper
- Den voksne finder legegrupper baseret på udvikling og børnenes egne input
- Alle børn har brug for at være i et fællesskab
- At ALLE har en vigtig rolle i fællesskabet
- Det er den voksne ansvar, at alle børn er en del af fællesskabet
- Børn vokser af succes i fællesskaber
- Fællesskaber dannes også i fritiden og til arrangementer i børnehaven
- Forældrene har en central rolle ift. at snakke positivt om andres børn
- Vi arbejder med "Fri For Mobberi".

Vores hverdag byder på mange former for fællesskaber:

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

- Rammerne skal organiseres

- Hverdagens rutiner har en vigtig plads i læring
- Vi indretter stuerne efter børnenes behov, så de kan prøve sig selv af
- Vi er opmærksomme på, at vi skaber et læringsmiljø fra det sekund, de træder ind ad døren.
- Vi er opmærksomme på, hvordan læringsmiljø og dannelse hænger sammen
- Vi er bevidste om, at "den upåagtet faglighed" bliver italesat og til læring for personalet
- Vores læringsmiljøer kan skifte og ændres efter børnegruppen
- Der er altid en faglig tanke med hvilket læringsmiljø, vi skaber for børnene
- Legetøj der f.eks. står fremme, og er klar i dukkekrogen indbyder til leg.
- Vi er bevidste om at skabe "rum i rummene"

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

- Vores digitale platform "AULA"
- Plancher
- Månedspalter som hænger synligt udenfor hver stue
- Udstillingsvægge på stuerne og i all-rummet

- Årshjul og den styrket læreplan fremme i forgangen
- Opfordrer forældre til at snakke med deres børn, om det der sker i børnehaven
- Forældresamtaler
- Vi mener, at forældre er forskellige.
- Vi tager udgangspunkt i den enkelte familie
- Forældre og personale udgør et TEAM, som vil barnets bedste
- Kompetence forum, hvor vi inviterer eksterne samarbejdspartnere ind bl.a. psykolog, talepædagog, socialrådgiver og ergoterapeut.
- ALLE MED skema
- Gennem tillid til personalet kan forældrene være med til at udvikle børnene
- Sociale arrangementer i børnehaven, vi har en vigtig rolle i at formidle kontakt mellem forældre

---

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

- Hvert barn er unikt
- Børnene skal opleve succesen i fællesskabet
- Den voksne skaber et fælles tredje som alle børn kan snakke med om
- Vi opfordrer forældre til at deltage i de sociale arrangementer i børnehaven

- Vise vi vil dem, og vi kan rumme dem og deres pårørende
- Tilrettelægge en hverdag for barnet som det kan mestre
- De aftaler vi laver med og omkring barnet, skal overholdes
- Stille krav efter hvad barnet kan rumme
- Laver en SOS på barnet til personalemøder, hvor vi sammen får italesat alle de ressourcer barnet har, så vi som personale er sammen om barnets udvikling.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

- Vi har en stue kun for kommende skolebørn
- Indretning på stuen
- Samarbejde med andre børnehaver og skolen, besøg på skolen / SFO
- Besøg af SFO og lærer
- Overleveringssamtaler
- Skoleunderstøttende pædagogisk læringsmiljø, being og becoming. Vi skal både støtte børnene, hvor de er i deres udvikling nu, men også forberede dem på fremtiden
- Forældresamtaler både efterår og forår

- Selvhjulpenhed
- Følge en kollektiv besked
- Forældremøde i den kommende SFO og skole

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

- Vi handler i Spar i Kås ved maddage
- Vi deltager i kirkens aktiviteter
- Vi bruger Kås anlæg
- Vi samarbejder med dagplejen - sommerfest, julefest, besøg,
- Vi besøger den lokale politistation
- Ture på biblioteket
- Julefrokost på Pandrup kro
- Kås aktivitetscenter til fastelavn og Lucia
- Gåture i nærmiljøet
- Gymnastiksal på skolen en gang om ugen
- Jetsmarkhallen

- Samarbejde med specialbørnehaven Søstjernen, som ligger lige ved siden af
  - Vi samarbejder med skolecenter Jetsmark
-

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

- Vi har lavet et rim, da vi havde fokus på sociale kompetencer
- Høsttema, hvor vi f.eks. havde sanser og æstetiske processer indover
- Plancher og billeder fra vores temaer
- Vi bruger vores værksteder både inde og ude til kreative påfund
- Vi inddrager vores værksteder, når vi laver påske- og juletraditioner
- Vi er opmærksomme på, at der er muligheder for fysisk udfoldelse indenfor.
- Vi er opmærksomme på, at vores indretning er i børnehøjde, så materialer og legetøj kan nås af børnene.
- Omgivelserne både inde og ude inspirerer til bevægelse, udfoldelse og fordybelse. Vilde og fordybende lege.
- Omgivelserne er indrettet, så det er tydeligt, hvad kan man lave her, med mulighed for at bruge sin fantasi til at udvikle legen.
- Børneinddragelse i indretningen af stuer, værksteder m.v.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

- De voksne anerkender børns ret til blot at være, og at barnet har værdi i sig selv som det er, og at barnet skal lære sig selv at kende gennem stabile og trygge relationer, så barnet har mod på at lære nyt og møde det ukendte.
- Barnet skal mærke sine egne grænser og kunne sige til og fra.
- De voksne skal understøtte barnets gå på mod og nysgerrighed.
- ICDP. Øjenkontakt og tager udgangspunkt i børnenes interesser.
- Empati. Både at barnet selv udviser, men også tager imod, når andre gør.
- Barnet skal kunne håndtere modgang, selvfølgelig ved hjælp af voksne.

- Vi skal være medskabende til at børn bliver livsduelige.
- Selvværd og selvtillid gennem relationer. "Du er god nok, som du er!" "Jeg tror på dig, jeg ved, at du kan"
- Det er okay at sige sine meninger og holdninger.

8 TEMAER FOR GODT SAMSPIL

TEMA 1

Vis positive følelser – vis at du er glad for barnet

TEMA 2

Juster dig efter barnet og følg dets initiativ

TEMA 3

Tal med barnet, om det som oplager det og prøv at få gang i en følelsesmæssig samtale

TEMA 4

Ros barnet for det, som det magter, og anerkend barnet for at være den det er.

TEMA 5

Hjælp barnet med at samle sin opmærksomhed, så I har fælles oplevelse af omverdenen

TEMA 6

Giv mening til barnets oplevelse af omverdenen ved at tale om den og ved at vise følelser og entusiasme

TEMA 7

Uddyb og giv forklaringer når du oplever noget sammen med barnet

TEMA 8

Hjælp barnet med at kontrollere sig selv, ved at sætte grænser på en positiv måde, ved at lede det, vise positive alternativer og planlægge sammen

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

- Hvert barn oplever, at dets bidrag er værdifuldt.
- Evnen til at indgå i det demokratiske fællesskab.
- I fællesskabet udvikler barnet empati.
- Det enkelte barn lærer den sociale kode; ”hvem er jeg, når jeg er sammen med andre, og hvordan agerer jeg i det?”
- Vi arbejder med ”Fri For Mobberi”, hvor vi inddrager materialet i hverdagen.
- ICDP, vi er bevidste om vores samspil med barnet, og hvordan dette bidrager til udvikling af barnet
- Vi samarbejder med specialbørnehaven, som har matrikel lige ved siden af. De er på besøg her, og alt efter deres børnegruppe besøger vi dem. Her er læringen, at alle er forskellige.
- Social udvikling er at kunne se og forstå andres behov
- Personalet har et diplommodul i social inklusion
- Socialisering lykkes, når et barn ikke bare hjælper en kammerat, der er kommet i vanskeligheder, fordi en voksen siger det, men hjælper kammeraten på eget initiativ.
- Vores DSA (dansk som andet sprog) børn er en ressource for os, og kan givet et spændende indblik i en anden kultur.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

- Børn udvikler sproglige kompetencer gennem samvær og oplevelser, leg, fortælling, planlagte og spontane aktiviteter
- Vi arbejder med dialogisk læsning
- Vi har dialoger med barnet, der binder børnehave og hjem sammen
- I leg udvikler barnet sprog ved at aktivt lytte til hinanden
- Ture i nærmiljøet – sætter ord på
- Sanglege, rim og remser
- Maddage, sundt og usundt
- Temaer og emner
- Vi er opmærksomme på egen og børns nonverbale kommunikation
- Sproglig rollemodel – sætter ord på hvad vi gør
- Åbne spørgsmål
- Udnytte sproget i vores rutiner, læringsmiljøer gennem hele dagen
- Sproggrupper
- Alfabet på stuerne, før sprog, sproglig opmærksomhed
- KF ved sproglige vanskeligheder, tværfagligt samarbejde

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

- Legepladsen, prøver af hvad kan jeg
- Samarbejdslege
- Puderum
- Rend og hop med Oliver
- Gymnastiksal – de prøver deres grænser af og egne evner
- Skubbe / løfte ting

- Musik på legepladsen
- Ved dårligt vejr, bruge vores inde rum aktivt
- Maddage
- Fin – og grovmotorik, sy, klippe, tegne
- Cykeldage
- Massagehistorier
- Pudekamp – finde egne grænser
- Bevægelse fremmer sundhed, trivsel og læring
- Læringsstile
- Motorikkort
- OL
- Ture ud af huset

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspejlet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

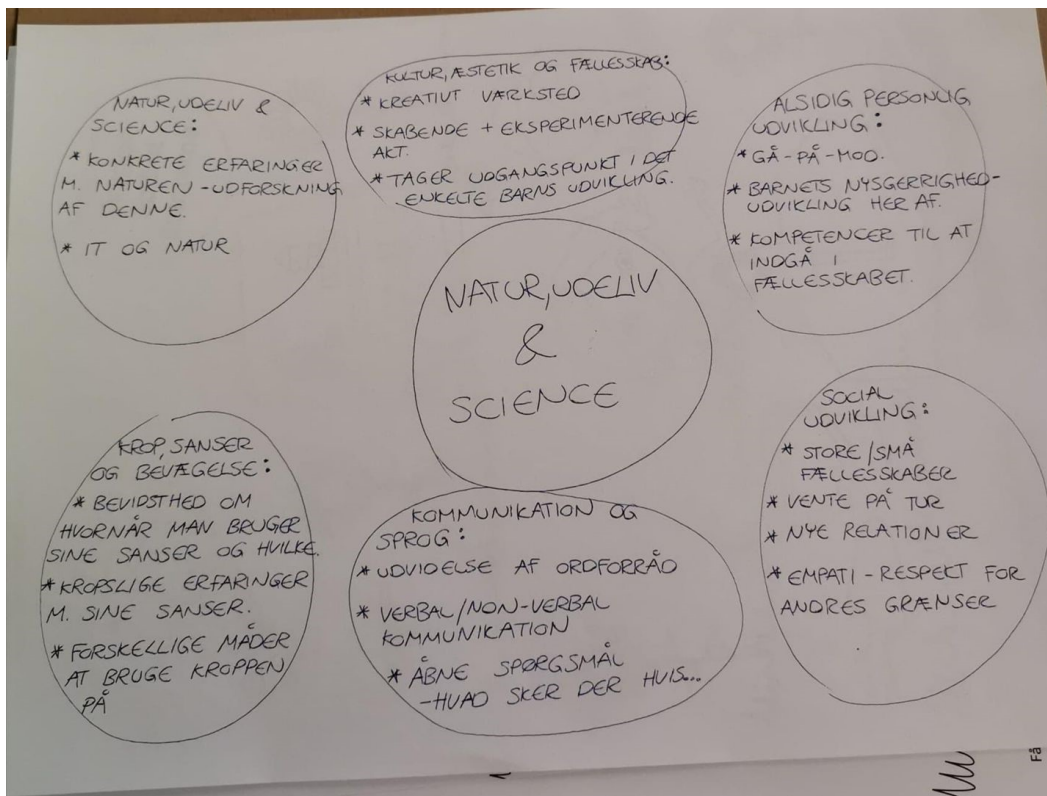
- Vandlege, både ved vandpytter, og at vi tager vand ud
- Åbne spørgsmål, hypoteser
- Gåture – vi er bevidste om målet med turen
- Natur-banko
- Naturen lige udenfor døren, forholdsord, påklædning, behandling af dyr, ophæng af naturbilleder på stuerne
- At vi er nysgerrige på børnenes vegne, forstørrer deres initiativer
- Anerkendelse af at vi har det forskelligt med forskellige dyr – bange, respekt for dyreliv
- Matematisk opmærksomhed i naturen
- Regnmåler
- Eksperimenter, konstruere, udforske, skabe og lege med teknik, former, mønstre og målinger

Hmmm... Hvad er det mon for et dyr?? Det er vi nødt til at undersøge nærmere

Vi leger med vand.... Hvad sker der mon, hvis der kommer for meget vand i min båd??? Og hvor meget vand kan der være i den??

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

- Teaterture
- Kirke ved højtider
- Sommerfest
- Tegninger der hænges op – udstillinger

- Maddage, mad fra andre kulturer
- Kreativt værksted
- Sankt hans
- Vi er ét hus
- Julegaver – det er BØRNENE, der laver det
- Biblioteket, både besøg og de kommer her, tur i Bogbusen
- Malerværksted
- Aktivitetscenter, fastelavn, Luciaoptog